

Τράπεζα θεμάτων Υγιεινή (Ενημέρωση 15/04/2023)

ΚΕΦ4

22868-Θέμα 2°- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.2),ΚΕΦ5 (5.1, 5.2, 5.2.1)

2.1

α) Στο νερό και στα τρόφιμα , τι είδους ακτινοβολία μπορεί να υπάρχει; (Μονάδες 5)

β) Δώστε τον ορισμό της αλλοίωσης των τροφίμων. (Μονάδες 5)

2.2

α) Ποια εποχή του χρόνου νοσήματα που μεταδίδονται με τον αέρα (Αερογενή νοσήματα) έχουν μεγαλύτερη νοσηρότητα και για ποιο λόγο; (Μονάδες 5)

β) Ο εμβολιασμός κατά της γρίπης είναι ένα από τα σπουδαιότερα προληπτικά μέτρα.

i. Πότε γίνεται ο εμβολιασμός κατά της γρίπης και πόσο διαρκεί; (Μονάδες 5)

ii. Σε ποια άτομα συνιστάται;. (Μονάδες 5)

2.1

α) Υπάρχουν ραδιενεργά ισότοπα στο νερό και στα τρόφιμα τα οποία αποτελούν φυσική πηγή ακτινοβολίας(εκπέμπουν ραδιενέργεια).

β) Αλλοίωση τροφίμων θεωρείται η μεταβολή της σύστασης των τροφίμων, με αποτέλεσμα να γίνονται ανθυγιεινά και να επηρεάζεται η θρεπτική αξία και η όψη τους.

2.2

α) Η νοσηρότητα απ' τα αερογενή νοσήματα είναι αρκετά μεγάλη, ιδιαίτερα κατά το χειμώνα και αυτό οφείλεται:

i. Στο συνωστισμό σε κλειστούς χώρους και στην έλλειψη αερισμού.

ii. Στη μείωση της άμυνας του οργανισμού, λόγω του ψύχους.

β)

i. Ο εμβολιασμός γίνεται το φθινόπωρο και διαρκεί ένα χρόνο.

i. Συνιστάται σε άτομα της τρίτης ηλικίας (άνω των 65 ετών), σε ασθενείς που πάσχουν από νοσήματα του αναπνευστικού κ.λπ., σε γιατρούς και νοσηλευτές, που έρχονται σε συχνή επαφή με αρρώστους.

22869-Θέμα 2°-ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.4)

2.1 Η μετάδοση ενός λοιμώδους νοσήματος με σταγονίδια όπως φτέρνισμα, βήχας και με δάγκωμα όπως η λύσσα, τι είδους τρόπος μετάδοσης είναι; Αιτιολογήστε την απάντησή σας. (Μονάδες 8)

2.2

α) Δώστε τέσσερα παραδείγματα λοιμωδών νοσημάτων σεξουαλικά μεταδιδόμενα.(Μονάδες 8)

β) Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τη συχνότητα των σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων; (Μονάδες 9)

2.1 Και στις δύο περιπτώσεις η μετάδοση είναι άμεση επειδή η μεταφορά ενός μικροοργανισμού γίνεται χωρίς να παρεμβάλλεται τίποτα.

2.2

α) Νοσήματα σεξουαλικά μεταδιδόμενα είναι : η σύφιλη, η βλεννόρροια, η ηπατίτιδα Β, C, το AIDS, ο έρπης των γεννητικών οργάνων, τα χλαμύδια κ.λπ.

β) Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη συχνότητα των Σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων είναι:

i. Άτομα με ασυμπτωματική νόσο (βλεννόρροια).

- ii. Συχνή αλλαγή ερωτικών συντρόφων.
- iii. Πρώιμη έναρξη της ερωτικής ζωής.
- iv. Αντικατάσταση του ελαστικού προφυλακτικού από τα αντισυλληπτικά χάπια.
- v. Μετακίνηση πληθυσμών.
- vi. Αποτυχία θεραπευτικής αγωγής.
- vii. Άτομα που εκδίδονται και δεν ελέγχονται από το κράτος.
- viii. Η νόσηση του ενός ερωτικού συντρόφου και η μετάδοση στον άλλον.
- ix. Άγνοια.

22870-Θέμα 2°- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.4)

2.1 Που έχει απομονωθεί ο ιός του AIDS στον ανθρώπινο οργανισμό; (Μονάδες 10) Που ζει ο ιός του AIDS; (Μονάδες 2)

2.2 Αναφέρετε πώς δεν μεταδίδεται ο ιός του AIDS. (Μονάδες 13)

2.1 Ο ιός του AIDS έχει απομονωθεί στα λεμφοκύτταρα του αίματος, στο σπέρμα, στις κολπικές εκκρίσεις, στο σάλιο, στα δάκρυα, στον ιδρώτα, στο γάλα, στο εγκεφαλονωτιαίο υγρό και σε άλλα βιολογικά υγρά. Στο περιβάλλον δεν ζει. Ζει μόνο στον οργανισμό του ανθρώπου.

2.2 Σήμερα είναι απόλυτα τεκμηριωμένο ότι ο ιός δεν μεταδίδεται:

- i. με το κοινωνικό φιλί,
- ii. με τη χειραψία,
- iii. με το αγκάλιασμα,
- iv. με τη χρησιμοποίηση βιβλίων,
- v. με τα σκεύη φαγητού,
- vi. από την τουαλέτα,
- vii. με τα κατοικίδια ζώα,
- viii. με τα κουνούπια,
- ix. όταν δίνεις αίμα,
- x. σε κοινόχρηστους χώρους,
- xi. στη θάλασσα,
- xii. στα κολυμβητήρια,
- xiii. στο σχολείο.

22871-Θέμα 2°- ΚΕΦ4 (4.5.4), ΚΕΦ5(5.5)

2.1 Τα σημαντικότερα νοσήματα, που απαντούν κατά την ανάπτυξη, είναι: η скоλίωση, η κύφωση, οι οστεοχονδρίτιδες. Ποια τα προληπτικά μέτρα στην ορθοπεδική; (Μονάδες 15)

2.2 Αναφέρετε έναν τρόπο μετάδοσης του ιού του AIDS. (Μονάδες 10)

2.1 Τα προληπτικά μέτρα στην ορθοπεδική:

- i. Ο προληπτικός έλεγχος για σκολίωση και κύφωση: Γίνεται από εξειδικευμένο προσωπικό κατά τη σχολική περίοδο και συμβάλλει στη μείωση εμφάνισης της νόσου. Η εξέταση γίνεται με απλή επισκόπηση σε όρθια στάση και επίκυψη.
- ii. Σωστή φροντίδα του μυοσκελετικού συστήματος: Η σωματική άσκηση και η υψηλή πρόσληψη ασβεστίου από τις τροφές (γαλακτοκομικά προϊόντα) κυρίως κατά την παιδική και νεανική ηλικία συμβάλλουν στην αύξηση της οστικής πυκνότητας και έτσι, προλαμβάνεται η οστεοπόρωση.

iii. Η σωστή στάση του σώματος σε όλες τις συνήθειες ασχολίες: Αποτελεί βασική αρχή πρόληψης παθήσεων της σπονδυλικής στήλης. Η κυφωτική στάση είναι η πιο συνηθισμένη μορφή παραμόρφωσης.

2.2 Ο ιός του AIDS μπορεί να μεταδοθεί:

i. Με το αίμα ή τα παράγωγά του. Στη χώρα μας ελέγχεται το αίμα για αντι- σώματα και πρακτικά είναι ελάχιστη η πιθανότητα μετάδοσης. Η μόνη περίπτωση να διαφύγει ο ιός είναι, όταν έχει μολυνθεί ο αιμοδότης πρόσφατα και δεν έχει αναπτύξει ακόμα αντισώματα. Μπορεί επίσης να μεταδοθεί με σύριγγες ή βελόνες, που έχουν χρησιμοποιηθεί από μολυσμένο άτομο (κοινή χρήση συριγγών σε χρήστες τοξικών ουσιών).

ii. Με τη σεξουαλική επαφή. Ο ιός μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή που αποτελεί την πρώτη πηγή εξάπλωσης του ιού.

iii. Από τη μητέρα φορέα στο παιδί της κατά την ενδομήτρια ζωή, κατά τον τοκετό και με το θηλασμό.

23077-Θέμα 2^ο-ΚΕΦ1, ΚΕΦ2 (2.1), ΚΕΦ4 (4.1)

2.1

α) Περιγράψτε τι εννοούμε με τους όρους: "υγεία" (Μονάδες 3), "πρόληψη" (Μονάδες 3), "προαγωγή της υγείας" (Μονάδες 3) σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.).

β) Τι μελετά η επιστήμη της επιδημιολογίας; (Μονάδες 3)

γ) Τι χρειάζεται η Υγιεινή από το άτομο για να μπορέσει να πετύχει το σκοπό της; (Μονάδες3)

2.2 Ποιες είναι οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής σύμφωνα με τον ορισμό της; Μονάδες 10

2.1

α) Κατά τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.), υγεία είναι η κατάσταση της πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας του ανθρώπου και όχι μόνο η απουσία νόσου ή αναπηρίας. Πρόληψη είναι η λήψη μέτρων για την προστασία της υγείας και την αναστολή εξέλιξης της αρρώστιας.

Προαγωγή της υγείας σύμφωνα με τη διακήρυξη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας είναι η διαδικασία μέσα στην οποία τα άτομα γίνονται ικανά να βελτιώσουν την υγεία τους.

β) Επιδημιολογία είναι η επιστήμη, που μελετά τα αίτια και τη συχνότητα όλων των νοσημάτων, ερευνά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν την κατανομή τους και υποδεικνύει μέτρα πρόληψης.

γ) Για να μπορέσει η Υγιεινή να πετύχει τον σκοπό της χρειάζεται την ενεργητική συμμετοχή του ατόμου, ώστε να είναι ικανό να αποφασίζει με υπευθυνότητα, έχοντας γνώση και συνείδηση των στόχων που έχει για την υγεία.

2.2 Οι αρχές και οι σκοποί της Υγιεινής είναι σύμφωνα με τον ορισμό της οι εξής:

i. Η πρόληψη της ασθένειας.

ii. Η διατήρηση και προαγωγή της υγείας.

iii. Η αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.

23078-Θέμα 2°-ΚΕΦ3 (3.4), ΚΕΦ4 (4.1, 4.5)

2.1

α) Πως γίνεται η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 9)

β) Τι ονομάζουμε πανδημία; (Μονάδες 3)

γ) Τι ονομάζουμε επιπολασμό; (Μονάδες 3)

2.2 Η προστασία της υγείας εστιάζεται στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων.

α) Πως αντιμετωπίζουν τις επιδημίες τον μεσαίωνα; (Μονάδες 4)

β) Πως αντιμετωπίζονται οι επιδημίες σήμερα; (Μονάδες 6)

2.1

α) Η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων γίνεται:

i. με όχημα το νερό, το γάλα, τα τρόφιμα, είδη προσωπικής χρήσης, όπως ρούχα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα κ.λπ.,

ii. με ξενιστές που συνήθως είναι έντομα (π.χ. κουνούπια),

iii. με τον αέρα: επιτυγχάνεται με σκόνη και πυρήνες σταγονιδίων. Οι πυρήνες σταγονιδίων είναι κατάλοιπα των σταγονιδίων, που αιωρούνται στον αέρα. Έτσι, μεταδίδονται νοσήματα όπως φυματίωση. Η σκόνη έχει μολυνθεί από σταγονίδια ή εκκρίματα ασθενών και αιωρούμενη εισπνέεται.

β) Πανδημία είναι η εξάπλωση μιας επιδημίας σ' άλλες χώρες και πολλές φορές καταλαμβάνει και ολόκληρες Ηπείρους.

γ) Επιπολασμός είναι το σύνολο των κρουσμάτων σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Είναι σαν να φωτογραφίζουμε τον πληθυσμό και βλέπουμε ποιο είναι το σύνολο των κρουσμάτων, παλαιών και νέων.

2.2

α) Τον Μεσαίωνα, που οι επιδημίες θέριζαν την ανθρωπότητα, η καραντίνα (απομόνωση πλοίων και ανθρώπων για σαράντα ημέρες) ήταν το μόνο μέτρο προστασίας.

β) Σήμερα η πρόοδος της επιστήμης έχει σαν αποτέλεσμα τη γνώση της αιτιολογίας πολλών νοσημάτων, την εφαρμογή εμβολιασμών στα παιδιά και σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και την ενίσχυση της άμυνας του οργανισμού, με απώτερο σκοπό τη συλλογική ανοσία του πληθυσμού.

23079-Θέμα 2°-ΚΕΦ2 (2.1), ΚΕΦ4 (4.5.1, 4.5.2, 4.5.3, 4.5.4)

2.1

α) Αναφέρετε δύο (2) νοσήματα που μεταδίδονται μέσω του πεπτικού συστήματος. (Μονάδες 3)

β) Ποια νοσήματα ονομάζονται αερογενή και γιατί; (Μονάδες 6)

γ) Αναφέρετε δύο (2) νοσήματα που μεταδίδονται στον άνθρωπο διαμέσου ξενιστών και φορέων. (Μονάδες 3)

δ) Αναφέρετε δύο (2) σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα. (Μονάδες 3)

2.2 Ποια είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών; (Μονάδες 4)

Ποιες φάσεις της ζωής του ανθρώπου καλύπτει; (Μονάδες 6)

2.1

α)

i. Σαλμονελλώσεις,

ii. Χολέρα,

iii. Σιγκέλλωση,

iv. Ηπατίτιδα Α,

- v. Αμοιβάδωση,
- vi. Οξυουρίαση .

β) Αερογενή ονομάζονται τα νοσήματα που μεταδίδονται από άτομο σε άτομο με σταγονίδια και σκόνη (βήχας, φτάρνισμα, απλή εισπνοή).

γ) Τα παρακάτω νοσήματα μεταδίδονται στον άνθρωπο διαμέσου ξενιστών και φορέων:

- i. Η πανώλη (αρουραίοι, ψύλλοι, άνθρωποι),
- ii. Ο εξανθηματικός τύφος (ψείρα),
- iii. Η ελονοσία (ανωφελές κουνούπι),
- iv. Ο κίτρινος πυρετός (στεγόμυγα),
- v. Η λεϊσμανίαση (σκνίπα).

δ) Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα:

- i. Σύφιλη,
- ii. Βλεννόρροια,
- iii. Ηπατίτιδα Β, C,
- iv. AIDS,
- v. Έρπης των γεννητικών οργάνων,
- vi. Τα χλαμύδια .

2.2 Η Πρωτοβάθμια Πρόληψη είναι η κυριότερη μορφή πρόληψης των ψυχικών διαταραχών και καλύπτει όλες τις φάσεις της ζωής του ανθρώπου· την προγεννητική, τη νεογνική, την παιδική, την εφηβική, την ενηλικίωση και την Τρίτη ηλικία.

23082-Θέμα 4°-ΚΕΦ4 (4.1, 4.5)

4.1

α) Πως γίνεται η άμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 8)

β) Πως γίνεται η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 8)

4.2

α) Τι ονομάζουμε πανδημία; (Μονάδες 3)

β) Τι ονομάζουμε επιπολασμό; (Μονάδες 3)

γ) Τι ονομάζουμε πληθυσμιακή ανοσία; (Μονάδες 3)

4.1

α) Η άμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων γίνεται:

- i. με άμεση επαφή, όπως συνουσία, φιλή,
- ii. με σταγονίδια, όπως φτέρνισμα, βήχας,
- iii. με άμεση επαφή του ατόμου με μικροοργανισμούς του ελεύθερου περιβάλλοντος (π.χ. τέτανος),
- iv. με δάγκωμα, όπως η λύσσα.

β) Η έμμεση μετάδοση των λοιμωδών νοσημάτων γίνεται:

- i. με όχημα το νερό, το γάλα, τα τρόφιμα, είδη προσωπικής χρήσης, όπως ρούχα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα
- ii. με ξενιστές που συνήθως είναι έντομα (π.χ. κουνούπια),
- iii. με τον αέρα: επιτυγχάνεται με σκόνη και πυρήνες σταγονιδίων. Οι πυρήνες σταγονιδίων είναι κατάλοιπα των σταγονιδίων, που αιωρούνται στον αέρα. Έτσι, μεταδίδονται νοσήματα όπως φυματίωση. Η σκόνη έχει μολυνθεί από σταγονίδια ή εκκρίματα ασθενών και αιωρούμενη εισπνέεται.

4.2

α) Πανδημία είναι η εξάπλωση μιας επιδημίας σ' άλλες χώρες και πολλές φορές καταλαμβάνει και ολόκληρες Ηπείρους.

β) Επιπολασμός είναι το σύνολο των κρουσμάτων σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Είναι σαν να φωτογραφίζουμε τον πληθυσμό και βλέπουμε ποιο είναι το σύνολο των κρουσμάτων, παλαιών και νέων.

γ) Πληθυσμιακή ανοσία είναι το ποσοστό των ατόμων στον πληθυσμό, που έχουν ανοσία.

23084-Θέμα 4°-ΚΕΦ4 (4.2, 4.5)

2.1 Πως διακρίνονται οι τρόποι μετάδοσης των λοιμωδών νοσημάτων; Αιτιολογήστε τη απάντησή σας. (Μονάδες 13)

4.2

α) Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος; (Μονάδες 6)

β) Πως επιτυγχάνεται η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 6)

4.1 Οι τρόποι μετάδοσης διακρίνονται σε: άμεσους και έμμεσους.

Άμεση μετάδοση, είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού χωρίς να παρεμβάλλεται τίποτα.

Έμμεση μετάδοση, είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού με την παρεμβολή ενός ξενιστή (π.χ. έντομο) ή ενός οχήματος όπως το νερό, ή με τον αέρα.

4.2

α) Οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος είναι:

- i. να υπάρχει πηγή μόλυνσης,
- ii. να υπάρχει μέσον, οδός μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα,
- iii. να υπάρχει ευπαθής πληθυσμός.

β) Η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων επιτυγχάνεται με:

- i. την εξουδετέρωση ή μείωση της πηγής μόλυνσης,
- ii. τον έλεγχο των μέσων μεταφοράς των λοιμογόνων παραγόντων,
- iii. την ανοσοποίηση του πληθυσμού.

23085-Θέμα 4°-ΚΕΦ3 (3.2), ΚΕΦ4 (4.1, 4.2, 4.4)

4.1 Κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων είναι η μετάδοση του μικροοργανισμού με αποτέλεσμα να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι και να υπάρξει μικρή ή μεγάλη επιδημία. Τα λοιμώδη νοσήματα ακολουθούν μια διαδικασία. Περιγράψτε αυτή την διαδικασία. (Μονάδες 16)

4.2

α) Αναφέρεται τέσσερις από τους βασικότερους αιτιολογικούς παράγοντες ανάπτυξης σύγχρονων νοσημάτων. (Μονάδες 3)

β) Τι μελετά η επιστήμη της επιδημιολογίας; (Μονάδες 3)

γ) Πως ονομάζονται τα νοσήματα εκείνα, που οφείλονται σε ζωντανούς λοιμογόνους παράγοντες ή στα τοξικά τους προϊόντα ; (Μονάδες 3)

4.1 Πρώτα οι μικροοργανισμοί εισέρχονται στον οργανισμό ενός υγιούς ανθρώπου και αυτό καλείται μόλυνση. Ακολουθεί μια περίοδος, που μπορεί να είναι λίγες ημέρες ή και μήνες, κατά την οποία, ενώ ο μικροοργανισμός υπάρχει μέσα στον οργανισμό του ανθρώπου, δεν υπάρχουν συμπτώματα. Αυτή η περίοδος καλείται χρόνος επώασης. Όταν οι μικροοργανισμοί αρχίζουν να πολλαπλασιάζονται μέσα στον οργανισμό του ανθρώπου, εμφανίζονται τα πρώτα συμπτώματα της ασθένειας (πυρετός, εξάνθημα, αδιαθεσία κ.λπ.) και η κατάσταση αυτή καλείται λοίμωξη. Η λοίμωξη διαρκεί λίγες ημέρες, μήνες ή και χρόνια και οδηγείται στη θεραπεία ή στον θάνατο του ασθενή.

4.2

α) Αιτιολογικοί παράγοντες ανάπτυξης συγχρόνων νοσημάτων:

- i. η καθιστική ζωή,
- ii. η ατμοσφαιρική ρύπανση,
- iii. ο καταναλωτισμός,
- iv. ο αλκοολισμός,
- v. η τοξικομανία,
- vi. το κάπνισμα,
- vii. το άγχος,
- viii. η ανασφάλεια,
- ix. η μοναξιά των μεγαλουπόλεων.

β) Επιδημιολογία είναι η επιστήμη, που μελετά τα αίτια και τη συχνότητα όλων των νοσημάτων, ερευνά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν την κατανομή τους και υποδεικνύει μέτρα πρόληψης.

γ) Ονομάζονται Λοιμώδη ή Μεταδοτικά νοσήματα .

23442-Θέμα 2°- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.4)

Σε δύο εγκύους, στην αρχή του τέταρτου μήνα της εγκυμοσύνης τους, εντοπίστηκε μόλυνση της μιας από το βακτήριο της ωχρά σπειροχαίτης που προκαλεί τη σύφιλη και της άλλης από τον ιό HIV που προκαλεί το Σύνδρομο της Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας. Πως μπορεί να μεταδοθεί στο έμβρυο το βακτήριο της ωχρά σπειροχαίτης και πως ο ιός του HIV από την μητέρα; (Μονάδες 25)

Το βακτήριο ωχρά σπειροχαίτη μεταφέρεται από την έγκυο που νοσεί από σύφιλη στο έμβρυο μέσω του πλακούντα μετά τον 4^ο μήνα της κύησης. Η έγκυος που νοσεί από AIDS μπορεί να μεταδώσει στο παιδί τον ιό HIV κατά την ενδομήτρια ζωή μέσω του πλακούντα, κατά τον τοκετό αλλά και με το θηλασμό.

23444-Θέμα 4°- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.3)

α) Δώστε δύο παραδείγματα νοσημάτων που μεταδίδονται στον άνθρωπο δια μέσου ξενιστών και φορέων. (Μονάδες 6)

β) Εξηγήστε τον ρόλο των ξενιστών και φορέων κατά την μετάδοση νοσημάτων από αυτούς. Ποια τα μέτρα προφύλαξης των νοσημάτων που μεταδίδονται με ξενιστές ή φορείς; (Μονάδες 19)

α) Τα νοσήματα που μεταδίδονται στον άνθρωπο διαμέσου ξενιστών και φορέων, είναι:

- i. η πανώλη (αρουραίοι, ψύλλοι, άνθρωποι),
- ii. ο εξανθηματικός τύφος(ψείρα),
- iii. η ελονοσία (ανωφελές κουνούπι),
- iv. ο κίτρινος πυρετός (στεγόμυγα),
- v. η λεϊσμανίαση (σκνίπα).

β) Οι ξενιστές και οι φορείς είναι συνήθως έντομα, τα οποία μεταβιβάζουν τη νόσο από ανθρώπους ή ζώα που πάσχουν, είτε παίρνοντας μέρος στον κύκλο ζωής του μικροβίου (ξενιστές) ή μεταφέροντας μηχανικά το μικρόβιο (φορείς).

Μέτρα Προφύλαξης:

- i. Καταπολέμηση των εντόμων-ξενιστών με διάφορα εντομοκτόνα.
- ii. Εξόντωση των τρωκτικών, που μεταδίδουν νοσήματα.
- iii. Τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής και υγιεινής της κατοικίας.
- iv. Χρήση εμβολίων (κίτρινος πυρετός, πανώλη) για τους ταξιδεύοντες σε χώρες, όπου ενδημούν οι παραπάνω ασθένειες.

23448-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.4)

Υπάρχουν σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα που μεταδίδονται από τη μητέρα-φορέα στο έμβρυο ή το νεογνό. Ποια είναι αυτά τα νοσήματα και με ποιο τρόπο μεταδίδεται το καθένα από αυτά από τη μητέρα στο έμβρυο ή στο νεογνό; (Μονάδες 25)

- i. Η Σύφιλη, το έμβρυο μολύνεται από τη συφιλιδική μητέρα του μέσω του πλακούντα, μετά τον 4^ο μήνα της κύησης.
- ii. Η Βλεννόρροια ή Γονοκοκκική ουρηθρίτιδα, τα νεογνά μολύνονται από τη μητέρα κατά τον τοκετό.
- iii. Η Ηπατίτιδα Β, μεταδίδεται περιγεννητικά από τη μητέρα-φορέα στο νεογνό.
- iv. Το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS), μεταδίδεται από τη μητέρα-φορέα στο παιδί της κατά την ενδομήτρια ζωή, κατά τον τοκετό και με το θηλασμό.

23451-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.4)

Υπάρχουν σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα που μεταδίδονται από τη μητέρα-φορέα στο έμβρυο ή το νεογνό.

- α) Ποια θα μπορούσε να είναι η ιατρική συμβουλή σε μια έγκυο μητέρα που πάσχει από σύφιλη και βρίσκεται στον τρίτο μήνα της κύησης; (Μονάδες 12)**
- β) Ποιο το μέτρο προφύλαξης σε ένα νεογνό που η μητέρα του πάσχει από βλεννόρροια (γονοκοκκική ουρηθρίτιδα). (Μονάδες 13)**

- α) Θεραπεία της κυοφορούσας συφιλιδικής μητέρας για την προστασία του εμβρύου άμεσα, καθώς το έμβρυο μολύνεται μέσω του πλακούντα μετά τον 4^ο μήνα της κύησης.
- β) Ενστάλαξη κολλυρίου νιτρικού αργύρου ή πενικιλίνης στα μάτια των νεογνών, αμέσως μετά τον τοκετό.

23453-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.4)

Σε δύο εγκύους, στην αρχή του τέταρτου μήνα της εγκυμοσύνης τους, εντοπίστηκε μόλυνση της μιας από το βακτήριο της ωχρά σπειροχαίτης που προκαλεί τη σύφιλη και της άλλης από τον ιό HIV που προκαλεί το Σύνδρομο της Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας.

- α) Ποια θα μπορούσε να είναι η ιατρική συμβουλή για τη συνέχιση της εγκυμοσύνης σε κάθε μια περίπτωση; (Μονάδες 10)**
- β) Η ταχύτητα εξάπλωσης του AIDS επιβάλλει τη λήψη προληπτικών μέτρων. Τι γνωρίζετε για την προφύλαξη μόλυνσης από το αίμα με τον ιό του AIDS ; (Μονάδες 15)**

- α) Η κυοφορούσα συφιλιδική μέλλουσα μητέρα που βρίσκεται στην αρχή του 4^{ου} μήνα της κύησης θα πρέπει να ξεκινήσει θεραπεία καθώς η σύφιλη μεταφέρεται στο έμβρυο μέσω του πλακούντα μετά τον 4ο μήνα της κύησης.
Στην έγκυο που είναι φορέας του AIDS θα της γίνει σύσταση διακοπής της εγκυμοσύνης γιατί θα υπάρξουν σοβαρές επιπτώσεις τόσο στην ίδια όσο και στο έμβρυο.
- β) Οι αιμοδότες και το αίμα τους ελέγχονται αυστηρότατα για AIDS. Όμως υπάρχει ένα «ανοιχτό παράθυρο» όπως λέγεται, όπου δεν ανευρίσκονται αντισώματα του ιού στο αίμα και τότε υπάρχει κίνδυνος μετάδοσης. Αυτό το διάστημα (ανοιχτό παράθυρο) δεν είναι σταθερό. Κυμαίνεται από 20 μέρες μέχρι 3 μήνες και κατ' άλλους μέχρι 6 μήνες. Στην αιμοδοσία χρησιμοποιούνται συσκευές μιας χρήσεως. Από το νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό πρέπει να χρησιμοποιούνται γάντια, μάσκες, γυαλιά.

23454-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.1)

4.1 Μετά τη διέλευση 12 ωρών από την κατανάλωση γεύματος με θαλασσινά μύδια έχουμε την εμφάνιση έντονων συμπτωμάτων από το πεπτικό σύστημα αποτέλεσμα μόλυνσης από λοιμογόνο παράγοντα.

α) Ποιος είναι ο λοιμογόνος παράγοντας και ποιο νόσημα προκαλεί; (Μονάδες 5)

β) Πως μεταδίδεται το νόσημα και ποιες είναι οι συνήθεις πηγές μόλυνσης; (Μονάδες 8)

4.2 Πως μεταδίδονται τα νοσήματα μέσω του πεπτικού συστήματος; Αναφέρετε δύο νοσήματα που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία; (Μονάδες 12)

4.1

α) Ο λοιμογόνος παράγοντας είναι η σαλμονέλλα η οποία είναι βακτήριο και προκαλεί νόσημα που ονομάζεται σαλμονέλλωση.

β) Μεταδίδεται με πρόσληψη του μικροβίου από το στόμα (μολυσμένη τροφή, νερό, ποτά) και μεταδίδεται από τα ζώα σε άνθρωπο ή από άνθρωπο σε άνθρωπο.

Πηγές μόλυνσης για τον άνθρωπο είναι τα ακάθαρτα νερά που βρίσκονται κοντά σε υπονόμους, τα θαλασσινά μύδια, το κρέας πουλερικών και τα αυγά τους, οι ασθενείς και οι μικροβιοφορείς .

4.2 Η μετάδοση των νοσημάτων αυτών γίνεται διαμέσου της στοματο-πρωκτικής οδού, με νερό, γάλα, τρόφιμα κ.λπ. που έχουν μολυνθεί.

Τα νοσήματα που μεταδίδονται μ' αυτόν τον τρόπο είναι:

- i. σαλμονελλώσεις,
- ii. χολέρα,
- iii. σιγκέλλωση, ηπατίτιδα Α,
- iv. αμοιβάδωση,
- v. οξυουρίαση.

23456-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.2, 4.4)

4.1 Λοιμώδη ή μεταδοτικά νοσήματα είναι αυτά που οφείλονται σε ζωντανούς λοιμογόνους παράγοντες ή στα τοξικά προϊόντα τους.

α) Ποιες οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος; (Μονάδες 10)

β) Αναφέρετε τους τρόπους που επιτυγχάνεται η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων. (Μονάδες 10)

4.2 Ποιο το κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων. (Μονάδες 5)

4.1

α) Προϋποθέσεις εμφάνισης λοιμωδών νοσημάτων είναι:

- i. Να υπάρχει πηγή μόλυνσης
- ii. Να υπάρχει μέσο, οδός μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα.
- iii. Να υπάρχει ευπαθής πληθυσμός.

β) Η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων επιτυγχάνεται με:

- 1) Την εξουδετέρωση ή μείωση της πηγής μόλυνσης.
- 2) Με τον έλεγχο των μέσων μεταφοράς των λοιμογόνων παραγόντων.
- 3) Την ανοσοποίηση του πληθυσμού.

4.2 Κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων είναι η μετάδοση του μικροοργανισμού με αποτέλεσμα να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι και να υπάρξει μικρή ή μεγάλη επιδημία.

23458-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.5, 4.5.2, 4.5.4)

Δύο λοιμογόντοι παράγοντες ο ιός της γρίπης και ο γονόκοκκος που προκαλεί βλεννόρροια χρησιμοποιώντας ο καθένας το μέγιστο χρονικό διάστημα επώασής τους,

α) θα εμφανίσουν ταυτόχρονα τα συμπτώματα της αντίστοιχης νόσου; Αιτιολογείστε την απάντησή σας. (Μονάδες 7)

β) Ποια συμπτώματα παρουσιάζουν οι αντίστοιχες ασθένειες; (Μονάδες 10)

γ) Ποια τα μέτρα προφύλαξης για τον ιό της γρίπης; (Μονάδες 8)

α) Ο ιός της γρίπης έχει χρόνο επώασης 1 έως 3 μέρες, ενώ ο γονόκοκκος 1 έως 7 μέρες. Επομένως το πιθανότερο είναι να εμφανιστούν πρώτα τα συμπτώματα που προκαλεί ο ιός της γρίπης, επειδή ο χρόνος επώασής του (περίοδος από την είσοδο του μικροοργανισμού στον οργανισμό μέχρι και την εμφάνιση των συμπτωμάτων της νόσου) είναι μικρότερος.

β) Τα συμπτώματα της γρίπης είναι απότομα και έντονα :

- i. ο υψηλός πυρετός,
- ii. τα ρίγη,
- iii. η κακουχία,
- iv. οι μυϊκοί πόνοι,
- v. οι πόνοι στις αρθρώσεις και
- vi. με συμπτώματα στο αναπνευστικό σύστημα.

Τα συμπτώματα στη βλεννόρροια από το γονόκοκκο είναι:

- i. η δυσουρία,
- ii. αίσθημα καύσου κατά την ούρηση,
- iii. πυώδεις κιτρινοπράσινες εκκρίσεις με δυσάρεστη οσμή.
- iv. Η βλεννόρροια σε μεγάλο ποσοστό είναι ασυμπτωματική στις γυναίκες.

γ) Ο εμβολισμός κατά της γρίπης είναι ένα από τα σπουδαιότερα προληπτικά μέτρα. Ο εμβολιασμός γίνεται το φθινόπωρο και διαρκεί ένα χρόνο. Συνιστάται σε άτομα της τρίτης ηλικίας (άνω των 65 ετών), σε ασθενείς που πάσχουν από νοσήματα του αναπνευστικού κ.λπ., σε γιατρούς και νοσηλευτές, που έρχονται σε συχνή επαφή με αρρώστους.

32466-Θέμα 2^ο-ΚΕΦ4 (4.5)

Τα λοιμώδη ή μεταδοτικά νοσήματα μεταδίδονται στον άνθρωπο, άμεσα ή έμμεσα.

α) Τι ονομάζεται άμεση μετάδοση νοσημάτων; Δώστε ένα παράδειγμα.(Μονάδες 12)

β) Τι ονομάζεται έμμεση μετάδοση νοσημάτων; Δώστε ένα παράδειγμα. (Μονάδες 13)

α) Άμεση μετάδοση είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού άμεσα, χωρίς να παρεμβάλλεται τίποτα.

Άμεσα

- i. Με άμεση επαφή, όπως συνουσία, φιλή.
- ii. Με σταγονίδια, όπως βήχας, φτέρνισμα.
- iii. Με δάγκωμα, όπως η λύσσα.
- iv. Με άμεση επαφή του ατόμου με μικροοργανισμούς του ελεύθερου περιβάλλοντος (π.χ. τέτανος).

β) Έμμεση μετάδοση είναι η μεταφορά ενός μικροοργανισμού έμμεσα με την παρεμβολή ενός ξενιστή (πχ. έντομο) ή ενός οχήματος όπως το νερό ή με τον αέρα

Έμμεσα

- i. Με ξενιστές που συνήθως είναι έντομα (π.χ. κουνούπια).
- ii. Με τον αέρα: επιτυγχάνεται με σκόνη και πυρήνες σταγονιδίων (έτσι μεταδίδονται νοσήματα όπως η φυματίωση).

iii. Με όχημα το νερό, το γάλα, τα τρόφιμα, είδη προσωπικής χρήσης, όπως ρούχα, ποτήρια, μαχαιροπήρουνα κλπ.

32696-Θέμα 4^ο-ΚΕΦ4 (4.5.1)

Σε κέντρο υγείας προσέρχεται μαθητής συνοδευόμενος από τη μητέρα του επειδή εμφάνισε ίκτερο. Στη λήψη ιατρικού ιστορικού αναφέρθηκε ότι πριν από πέντε (5) εβδομάδες περίπου έφαγε οστρακοειδή. Πιθανή διάγνωση: Ηπατίτιδα Α.

α) Ποιο χρονικό διάστημα και πώς γίνεται η μετάδοση του ιού της ηπατίτιδας Α; (Μονάδες 5)

β) Αναφέρετε τα μέτρα προφύλαξης που λαμβάνονται για τους κοινόχρηστους χώρους. (Μονάδες 10)

γ) Τι μέτρο πρωτοβάθμιας περίθαλψης υπάρχει για την ηπατίτιδα Α από το έτος 1998; (Μονάδες 10)

α) Μεταδίδεται στο τέλος του σταδίου επώασης (4-6 εβδομάδες) και τις πρώτες 5-6 ημέρες μετά την εμφάνιση του ίκτερου. Μεταδίδεται συχνότερα από άτομο σε άτομο με τα κόπρανα (κόπρανα-άπλυτα χέρια-στόμα).

β) Καθαριότητα και απολύμανση όπως τουαλέτες, καντίνες κτλ. Καλή λειτουργία των συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης.

γ) Εμβολιασμός (με το εμβόλιο για την ηπατίτιδα Α που έχει παρασκευαστεί από το 1998).

32697-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.5.2)

4.1 Κατά τη διάρκεια του χειμώνα παρατηρείται αυξημένη νοσηρότητα από αερογενή νοσήματα, εξαιτίας του συνωστισμού σε κλειστούς χώρους, την έλλειψη αερισμού τους και εξαιτίας της μειωμένης άμυνας του οργανισμού, λόγω του ψύχους.

α) Ποια τα μέτρα προφύλαξης για τα συγκεκριμένα νοσήματα; (Μονάδες 10)

β) Με ποιους τρόπους μεταδίδονται τα αερογενή νοσήματα από άτομο σε άτομο; (Μονάδες 5)

4.2 Η κλασική γρίπη είναι του Α στελέχους. Ποια συμπτώματα εμφανίζει; (Μονάδες 10)

4.1

α)

i. Αποφυγή συνωστισμού σε κλειστούς χώρους και καλός αερισμός αυτών.

ii. Να υπάρχει αρκετή απόσταση μεταξύ των κρεβατιών (στρατός, νοσοκομεία κτλ.)

iii. Χρήση μαντηλιού στο στόμα και στη μύτη για παρεμπόδιση της μετάδοσης μικροοργανισμών μέσω των σταγονιδίων.

iv. Σχολαστική καθαριότητα για περιορισμό της σκόνης.

v. Ανοσοποίηση του πληθυσμού (εμβολιασμός).

vi. Απομόνωση του ασθενούς.

β) Μεταδίδονται από άτομο σε άτομο με σταγονίδια και σκόνη (βήχας, φτάρνισμα, απλή εισπνοή).

4.2 Αρχίζει απότομα και με έντονα συμπτώματα, όπως υψηλό πυρετό, ρίγη, κακουχία, μυϊκούς πόνους, πόνους στις αρθρώσεις και με συμπτώματα από το αναπνευστικό σύστημα.

32698-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.5.3)

4.1 Ο Ευτύχης και η Μάρω ετοιμάζονται να ταξιδέψουν σε χώρα όπου ενδημεί ο κίτρινος πυρετός και η πανώλη.

α) Ποιο είναι το καλύτερο μέτρο προφύλαξης για τους ταξιδεύοντες σε χώρες όπου ενδημούν οι παραπάνω ασθένειες; (Μονάδες 5)

β) Σε ποια κατηγορία νοσημάτων ανήκουν τα παραπάνω δυο νοσήματα και πως μεταδίδονται στον άνθρωπο; (Μονάδες 10)

4.2 Οι ξενιστές και οι φορείς είναι συνήθως έντομα, τα οποία μεταβιβάζουν τη νόσο από ανθρώπους ή ζώα που πάσχουν με ποιους τρόπους; (Μονάδες 10)

4.1

α) Η χρήση εμβολίων.

β) Ανήκουν στην κατηγορία νοσημάτων που μεταδίδονται με ξενιστές ή φορείς. Ο κίτρινος πυρετός μεταδίδεται στον άνθρωπο με τη στεγόμυγα και η πανώλη με τους (αρουραίους, ψύλλους, ανθρώπους).

4.2 Παίρνοντας μέρος στον κύκλο ζωής του μικροβίου (ξενιστές) ή μεταφέροντας μηχανικά το μικρόβιο (φορείς).

32699-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.4, 4.5.1)

4.1 Ο Νικόλας έφαγε μολυσμένο κρέας πουλερικών και παρουσίασε, μετά από χρονικό διάστημα 12 ωρών από τη λήψη του φαγητού, έντονα συμπτώματα από το γαστρεντερικό σύστημα: ναυτία, έμετο, κοιλιακά άλγη και διαρροϊκές κενώσεις.

α) Σε ποιο μικροοργανισμό οφείλονται τα συμπτώματα του Νικόλα, ο οποίος τι προκαλεί και πως μεταδίδεται; (Μονάδες 5)

β) Ποια είναι η συχνότερη μορφή της ασθένειας και ποιος είναι ο χρόνος επώασης; (Μονάδες 5)

γ) Ποια συμπτώματα εμφανίζει; (Μονάδες 10)

4.2 Ο Κώστας πάσχει από λοιμώδες νόσημα και μέσα σε χρονικό διάστημα δυο (2) ημερών το μετάδωσε στον αδελφό του, στους γονείς του και σε τρεις φίλους του. Ποιο το κύριο χαρακτηριστικό των λοιμωδών νοσημάτων; (Μονάδες 5)

4.1

α) Ο μικροοργανισμός είναι το βακτήριο σαλμονέλλα που προκαλεί το νόσημα που λέγεται σαλμονέλλωση. Οι σαλμονελλώσεις μεταδίδονται με πρόσληψη του μικροβίου από το στόμα (μολυσμένη τροφή, νερό, ποτά) και μεταδίδονται από ζώα σε άνθρωπο και από άνθρωπο σε άνθρωπο.

β) Η γαστρεντερίτιδα από το σαλμονέλλα και έχει χρόνο επώασης 8-48 ώρες από τη στιγμή της λήψης της μολυσμένης τροφής.

γ) Εκδηλώνεται με ναυτία, έμετο, κοιλιακά άλγη, διαρροϊκές κενώσεις, που σε μερικές περιπτώσεις είναι βλεννοαιματηρές και πυρετό.

4.2 Η μετάδοση του μικροοργανισμού με αποτέλεσμα να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι μαζί και να υπάρξει μικρή ή μεγάλη επιδημία.

32700-Θέμα 4^ο- ΚΕΦ4 (4.1, 4.4)

4.1 Σήμερα η σχολική νοσηλεύτρια μας μίλησε για τα λοιμώδη ή μεταδοτικά νοσήματα που οφείλονται σε ζωντανούς λοιμογόνους παράγοντες ή στα τοξικά προϊόντα τους. Στη συζήτηση που είχαμε τονίστηκε η σπουδαιότητα του να γνωρίζουμε τις προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος, ώστε να μπορέσουμε να εντοπίσουμε τους τρόπους καταπολέμησης και πρόληψης αυτών των νοσημάτων.

α) Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εμφάνισης ενός λοιμώδους νοσήματος; (Μονάδες 10)

β) Αναφέρετε τους τρόπους που επιτυγχάνεται η καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων και αφορούν την αντιμετώπιση των προϋποθέσεων εμφάνισης τους. (Μονάδες 10)

4.2 Ποιο το αποτέλεσμα του κύριου χαρακτηριστικού των λοιμωδών νοσημάτων που είναι η μετάδοση του μικροοργανισμού; (Μονάδες 5)

4.1

- α)**
- I. Να υπάρχει πηγή μόλυνσης.
 - II. Να υπάρχει μέσο, οδός μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα.
 - III. Να υπάρχει ευπαθής πληθυσμός.
- β)**
- I. Την εξουδετέρωση ή μείωση της πηγή μόλυνσης.
 - II. Τον έλεγχο των μέσων, μεταφοράς του λοιμογόνου παράγοντα.
 - III. Την ανοσοποίηση του πληθυσμού.

4.2 Είναι να αρρωστήσουν σε μικρό χρονικό διάστημα πολλοί άνθρωποι και να υπάρξει επιδημία (μικρή ή μεγάλη).